

Den ærede Forslagsstiller vil ingenlunde, det siger han selv, indrømme nogen Præstefrihed. Han siger: Nei! Præsterne ere Folketjens Præster, de skulle lære, hvad Kirkens Lære indeholder, ville de ikke det, staaer Veien for dem aaben, de kunne gaae ud af Kirken. Han siger: en saadan Lærefrihed kan ikke indrømmes; men jeg vil spørge, hvad er det da, dette Lovforslag forlanger? Mange flere Præster, men alle bundne ligesom tidligere til Kirkens Lære. Vi skulle faae Præster i Mængde, i hundredevis; men Præsterne skulle ikke faae det, som fra en vis Side er forlangt. Altsaa, man substituerer en vis Afgang for Menigheden til at faae hvilken Præst, den vil, og derved vil man holde paa Præsten, der forlanger Noget for sig selv, som Kirken ikke kan give; men det vil ikke hjælpe. Det Krav, der er stillet, bliver paa ingen Maade opfyldt, om man ogsaa vil modtage denne Lov; thi den, der ingen Vaand vil have, kan sige: „Nu vel, at Du løser dette Vaand, er ogsaa godt; jeg modtager gjerne, at Du river ned, men skuf Dig ikke, fordi Du løser nogle Vaand, blive dog andre tilbage. Min Fordring, der gik ud paa, at Præsterne skulle have Frihed til at lære efter deres Samvittighed, bliver staaende ligesaa berettiget, som den var isorveien. Du vil holde paa mig, jeg bliver, fordi Tiden endnu ikke er kommen; men, naar Tiden er kommen, saa gaaer jeg ud.“ Det er en ganske klar Tale, saaledes bør den idetmindste lyde; thi det er consequent. Det er ikke Kirken værdigt at sige til dem, der fordr ubetinget Lærefrihed: Nei, men vi haabe Du vil tage til Tælle med, at vi lade Menigheden faae fuldstændig Deel i Valget af sin Præst. Det er Kernen i Lovforslaget, at der ikke blot gives Sognefrihed, thi den er jo allerede given ved Loven om Sognebaandets Løsning, men der skal gives Lethed til at benytte Sognefriheden derved, at vi ikke blot skabe mange Præster, men at Enhver, indenfor en temmelig bred Grændse, kan gjøre sig til Præst selv. Det er jo Kernen i Lovforslaget. Efter Sognebaandets Løsning, kan Menigheden jo samle sig frit om hvilkensomhelst af de ansatte Præster, den vil, og som den, efter de locale Forhold, paa nogen Maade kan slutte sig til. Udenfor

dette kunne de benytte mange Midler til Andagt med Ligefinde; men de ville ikke kunne faae Præster. Men for nu at imødekomme flere, siges der, at enhver theologisk Candidat kan blive Præst uden videre, han har blot at forlange Ordination. Jeg begriber, tilstaaer jeg, ikke, hvorledes den ærede Forslagsstiller kan komme til dette Forslag fra noget som helst kirkeligt Standpunkt. Hvad er en theologisk Candidat? En Mand, der ved det theologiske Facultet har aflagt en vis theoretisk Kundskabsprøve; men hvor er det muligt, fra et kirkeligt Standpunkt, at sige, at Enhver, der i en ung Alder har aflagt en vis theoretisk Kundskabsprøve, skal uden videre være berettiget til selv at optræde som Præst. Ja, vil man sige, vor nuværende Bestikkelse til geistlige Embeder lider af store Mangler; Balgene kunne ikke foretages med fuldkommen Kyndighed; en Mand bliver Præst, som efter sin Individualitet ikke burde være det. Ja, det indrømmer jeg; men der er dog en Autoritet, der har en Forpligtelse til, om den end ikke hidtil er bleven udøvet, at holde de bestemt Uværdige borte, og forsaavidt troer jeg, at Forpligtelsen er bleven opfyldt. Vil man forbedre det, maa man arbejde derhen, og derhen vil enhver Bestræbelse i kirkelig Udvikling gaae, at en større kirkelig Indflydelse gjør sig gjældende, at man faaer flere valgte Præster, Menighederne maae faae Indflydelse, og et strengt Hensyn i kirkelig og sødelig Retning gjøre sig gjældende. Men Gjennemgangen kan umulig gaae derigennem, at man siger: fordi vi hidtil ikke have fuldkommen frie Præstevælg, derfor skal det overlades til enhver theologisk Candidat at gjøre sig selv til Præst. Nu er der dog, eftersom Kirken engang er i Verden, visse Klogskabshensyn, den maa tage; vi forudsætte, at Gud leder det til det Bedste, ogsaa for Kirken; men vi maae derfor ikke foragte Klogskab og Forstand. Der er i Danmark flere Hundreder theologiske Candidater; disse kunne alle melde sig til Ordination; de ville det maaskee ikke alle; men hvem siger, at de ville gjøre det, som ere de Værdigste. De blive ordinerede, de faae ingen fast Ansættelse; thi Menigheden, der danner sig om dem, kan ogsaa forlade dem, og Sagen er altsaa ikke ord-